

Čís. 6834.

Majitel směnky, jenž nedal vzhledem ku slibu vydatele původní směnky, že podepíše také prolongační směnku, původní směnku protestovati, jest oprávněn, nedošed úhrady proti přijateli směnky, domáhati se náhrady škody na vydateli, jenž prolongační směnku nepodepsal.

(Rozh. ze dne 24. února 1927, Rv I 1163/26.)

Žalobu banky proti žalovanému o zaplacení 6.400 Kč procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Jest zjištěno, že žalovaný podepsal z ochoty jako vydatel dvě směnky znějící na 6.000 Kč a 500 Kč s datem vydání 25. listopadu 1924 a splatnosti 25. února 1925 za tím účelem, aby se přijateli směnek Františku F-ovi dostalo u žalobkyně úvěru, pokud se týče výplaty 6.500 Kč. Dále jest zjištěno, že když F. nemohl zaplatiti, žádal ještě před dospělostí obou směnek o prolongaci směnky znějící na 6.000 Kč a že žalovaný slíbil žalobkyni i F-ovi, že podepíše také prolongační směnku, že však tomuto slibu nedostál. Žalobkyně se domáhá na žalovaném zaplacení směnečného penize 6000 Kč se 6% úroky od 26. srpna 1925 do 26. října 1925 a útratami směnečného platebního příkazu, který vymohla proti Františku F-ovi s útratami bezvýsledné exekuce z důvodu, že byvši slibem žalovaného, že podepíše prolongační směnku, uvedena v omyl, nedala původní směnku protestovati a tím ztratila postih proti žalovanému jako vydateli směnky (čl. 41 směn. ř.). Žalobním důvodem jest tedy v podstatě nárok na náhradu škody, která vzešla žalobkyni tím, že zaviněním žalovaného nemohla ze směnky nastupovati přímo proti němu jako vydateli, když na základě směnečného platebního příkazu vydaného proti Františku F-ovi nedošla úhrady své pohledávky. Že z původních směnek vzešel žalobkyni směnečný nárok také proti žalovanému, plyne ze čl. 81 směn. ř. a netřeba se vůbec zabývatí otázkou, zda byl žalovaný pouhým rukojmím a zda snad vedle abstraktní směnečné záruky vzešlé podpisem směnky převzal ještě zvláštní smluvní (obecnoprávní) závazek rukojemský, k jehož platnosti by bylo třeba písemné formy (§ 1346 obč. zák.). Žalobkyně pozbyla sice směnečné záruky žalovaného jen tím, že původní směnku včas neprotestovala (čl. 41 směn. ř.), avšak opomenutí toto nedalo by se jí vytýkati jako nedostatek nutné obchodní opatrnosti, kdyby bylo správným, že k protestu nedošlo je n proto, že žalovaný slíbil, že podepíše znovu prolongační směnku. Naopak opomenutí toto bylo by za zmíněného předpokladu nejen výrazem zvláštní důvěry žalobkyně k žalovanému, nýbrž i přirozeným a ve slušném obchodním styku samozřejmým důsledkem ujednané úmluvy. Žalovaný by pak sám ručil za škodu, kterou žalobkyně

utrpěla tím, že slibu svému, který byl žalobkyní přijat (§ 861 obč. zák.) nedostál, vyzuv se tak neloyálně ze svého závazku (§ 1295 obč. zák.). Škodou byla by ztráta směnečného postihu proti žalovanému jako vydavatel směnky, která se rovná ztrátě toho, čeho by byla mohla žalobkyně vymoci směnečnou žalobou proti žalovanému. Škoda tato byla by pak v příčinné souvislosti se zaviněním žalovaného, záležejícím v tom, že předstíraje podpis prolongační směnky, uvedl žalobkyni v omyl, že se stará směnka stala bezpředmětnou a že jest protest zbytečný (§§ 1294, 1295 obč. zák.). Nižší soudy, nevycházejíce při svém rozhodnutí z podstaty žalobního důvodu, neobíraly se okolnostmi pro spor rozhodnými, nezjistily zejména, proč nedošlo k protestaci původní směnky, pokud se týče, nestalo-li se tak jen proto, že žalovaný ujišťoval, že podepíše směnku prolongační. Kdyby tomu tak bylo, byl by žalobní nárok dle toho, co bylo již uvedeno, důvodem svým po právu, a bylo by se pak zabývatí výší škody.

Čís. 6835.

Zmocnění k uzavření narovnaní zmocňuje též k úmluvě, že pohledávka obživne, nebude-li v určitý den určitým procentem zaplácena.

(Rozh. ze dne 24. února 1927, Rv I 1235/26.)

Žalobě, již se domáhala žalující firma na žalované firmě zaplacení celé pohledávky, ježto žalovaná nedodržela narovnaní, ujednané za ní firmou W., bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů:

Dovolatelčiny vývody (§ 503 č. 4 c. ř. s.), že přisouzená žalobkyni částka byla neprávem žalobkyni přiznána podle žaloby jako zbytek salda z jejího obchodního spojení se žalovanou, protože bylo po podání žaloby učiněno ohledně zažalované pohledávky mezi stranami narovnaní a tímto narovnaním že původní zažalovaná pohledávka aspoň co se týče jejího důvodu zanikla, nemají, jak správně dovodil odvolací soud, opodstatnění. Dotyčné vývody dovolání budovány jsou na tom, že prý k narovnaní, k němuž nejprve po podání žaloby mezi stranami došlo, bylo bezpodmínečné, takže jím dřívější pohledávka zejména co se týče jejího právního důvodu zanikla. Ale jest zjištěno a není v odpor bráno, že po onom narovnaní později došlo ještě k dalšímu ujednání týkajícímu se splatnosti pohledávky žalobkyně a že při něm bylo sjednáno, že, nebude-li žalobkyni v den 30. září 1924 pohledávka 70%, jak znělo ono předchozí narovnaní, zaplácena, obživne původní dluh žalované v jeho celku. Tato podmínka splněna nebyla, pohledávka žalobkyně tedy obživla i co se týče jejího právního důvodu a právem proto byla zažalovaná pohledávka žalobkyni jako dluh z obchodního spojení a jako zbývající saldo, jak byla zažalována, přisouzena. Nelze také přisvědčiti žalované k jejím vývodům, že ujednání o poshovění k 30. září 1924